

07.01.2015

Kj/4

§ 14

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös sosiaali- ja terveystointa johtavan apulaiskaupunginjohtajan virantäyttöä koskevassa asiassa

HEL 2011-001220 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti merkitä tiedoksi korkeimman hallinto-oikeuden 8.12.2014 tekemän päätöksen apulaiskaupunginjohtajan virantäyttöä koskevassa asiassa.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 KHOn päätös

Päätösehdotus

Päätös on ehdotuksen mukainen.

Esittelijä

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2011, 123 §, ottaa lääketieteen lisensiaatti Laura Rädyn 16.8.2011 avoimeksi tulevaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi.

Päätöksestä valitettiin Helsingin hallinto-oikeuteen. Helsingin hallinto-oikeus hylkäsi 28.12.2012 antamallaan päätöksellä muutoksenhakijoiden valituksen, prosessivaiheet ja vaatimuksen oikeudenkäyntikulujen korvaamisesta. Päätös vastasi aiemmin samankaltaisissa asioissa tehtyjen tuomioistuinpäätösten ratkaisulinjaa sekä kaupungin asiassa esittämää. Kaupunginhallitus päätti merkitä päätöksen tiedoksi 4.2.2013, 155 §.

Muutoksenhakijat valittivat korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Kaupunginhallitus antoi selityksen valituksen johdosta 18.3.2013, 300 §.

Korkein hallinto-oikeus on 8.12.2014 antamallaan päätöksellä hylännyt muutoksenhakijoiden valituksen ja prosessiväitteet. Hallinto-oikeuden päätöstä ei ole muutettu.

Korkein hallinto-oikeus katsoi, että muutoksenhakijoiden väitteet kaupunginhallituksen jäsenten tai kaupunginjohtajan esteellisyydestä käsiteltäessä lausunnon antamista valituksesta hallinto-oikeudelle eivät antaneet aihetta kaupunginvaltuuston lausunnon hankkimiseen hallinto-oikeudessa tai korkeimmassa hallinto-oikeudessa. Tuomioistuin perustaa ratkaisunsa kaikkeen esitettyyn materiaaliin, jonka osana oli johtosäännön mukaan toimivaltaisen tahon, kaupunginhallituksen, antama lausunto ja selitys.

Pääasiasratkaisussa korkein hallinto-oikeus katsoi hallinto-oikeuden tavoin, että valitus on hylättävä, koska apulaiskaupunginjohtajan valinnassa ei ole menetelty syrjivästi, päätös ei ole lainvastainen tai syntynyt virheellisessä järjestyksessä ja kaupunginvaltuusto on voinut sille kuuluvan harkintavallan nojalla nimittää Rädyn virkaan. Korkein hallinto-oikeus katsoi, että poliittisten näkökohtien huomioon ottaminen valtuuston päätöksenteossa ei sellaisenaan ole merkinnyt sitä, että kaupunginvaltuusto on päätöksenteossaan toiminut perustuslain 125 §:n 2 momentin vastaisesti ja käyttänyt harkintavaltaansa muuhun tarkoitukseen kuin mihin se on ollut käytettävissä. Tuomioistuimet katsoivat myös vastoin muutoksenhakijoiden käsitystä, että valtuustoryhmien sopimukset tai työjärjestykset eivät sido valtuutettuja heidän päättäessään apulaiskaupunginjohtajan valinnasta. Muutoksenhakijat eivät ole esittäneet selvitystä siitä, että joku tosiasiasa olisi jättänyt virkaa hakematta valituksessa esitetyn puolueiden sopimuksen perustella, tai väitetä siitä, että Rätty ei täyttäisi viran kelpoisuusehtoja. Perusteluissa on lisäksi otettu huomioon haettavana olleen viran luonne.

Korkeimman hallinto-oikeuden päätös on liitteenä. Ratkaisun internet-versio on luettavissa myös korkeimman hallinto-oikeuden internet-sivuilla.

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Antti Peltonen, hallintopäällikkö, puhelin: 310 36018
antti.peltonen(a)hel.fi

Liitteet

1 KHOn päätös

07.01.2015

Kj/4

Tiedoksi; muutoksenhakukielto, täytäntöönpano

Kaupunginkanslian oikeuspalvelut

Päätöshistoria

Kaupunginhallitus 18.03.2013 § 300

HEL 2011-001220 T 01 01 01 01

Päätös

Kaupunginhallitus päätti antaa Korkeimmalle hallinto-oikeudelle tehdystä valituksesta, joka koskee Helsingin hallinto-oikeuden 28.12.2012 antamaa päätöstä, jossa hylättiin ja jätettiin osin tutkimatta sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan ottamisesta tehty valitus, seuraavan selityksen:

Selityksenään Korkeimmassa hallinto-oikeudessa vireillä olevassa kunnallisvalitusasiassa Dnro 0440/3/13 Helsingin kaupunginhallitus toteaa seuraavaa:

Vaatimus

Valitus tulee hylätä.

Perustelut

Kaupunginhallitus uudistaa asiassa aiemmin lausutun.

Kaupunginvaltuusto päätti 15.6.2011, 123 §, ottaa lääketieteen lisensiaatti Laura Rädyn 16.8.2011 avoimeksi tulevaan sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaan seitsemän vuoden määräajaksi. Toimitetussa vaalissa Laura Rätty sai 49 ääntä, lääketieteen lisensiaatti Minerva Krohn 28 ääntä, minkä lisäksi jätettiin viisi tyhjää äänestyslipuketta. Lisäksi kolme äänestyslipuketta hylättiin.

Valituksessa on esitetty vastaavat oikeudelliset väitteet, jollaiset on jo ratkaistu Helsingin hallinto-oikeuden 6.4.2006 06/0353/2 ja korkeimman hallinto-oikeuden 30.11.2006 T 3271 antamilla päätöksillä. Helsingin hallinto-oikeus on 6.4.2006 päätöksessään 06/0353/2 todennut Helsingin kaupunginjohtajan valinnasta tehdystä valituksesta, että valittajat eivät olleet väittäneetkään, etteikö kaupunginjohtajan virka olisi ollut kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 4 §:n 1 momentin mukaisesti julkisesti haettavana. He eivät olleet myöskään esittäneet mitään selvitystä siitä, että joku olisi tosiasiallisesti jättänyt hakematta virkaa valituksessa mainittujen kolmen puolueen kesken

tiedostusvälineissä kerrotulla tavalla tehdyksi väitetyn sopimuksen johdosta. Ei ollut ilmennyt, että jonkun viranhakijan hakemusta ei olisi otettu valmistelussa huomioon. Sillä perusteella, että asian valmistelussa ja sitä käsiteltäessä valituksen mukaan olemassa ollut sopimusta koskevia seikkoja ei ollut nimenomaisesti otettu esiin, päätöksen valmistelua ei ole pidettävä virheellisenä. Kun otettiin huomioon täytettävänä olevan viran (kaupunginjohtaja) luonne ja sen kelpoisuusvaatimukset, poliittisia näkökohtia sisältävä vaalia edeltävä valtuustoryhmien tai niiden edustajien sopimus ei sinänsä edes merkitsisi sitä, että valituksessa tarkoitettua valmistelua olisi toimittu syrjivästi. Korkein hallinto-oikeus on päätöksessään 30.11.2006 T 3271 lisäksi todennut, että mahdolliset käytyt keskustelut tai valtuustoryhmien kesken tehdyt sopimukset eivät sido valtuutettuja heidän päättäessään kaupunginjohtajan valinnasta.

Nyt käsiteltävänä olevassa valituksessa on kyse käytännöllisesti katsoen samoista oikeuskysymyksistä kuin edellä on kuvattu.

Valittajat väittävät mm., että hallinto-oikeuden päätös on lainvastainen eikä se täytä tuomioistuimen päätöksiltä edellytettävää vaatimusta siitä, että päätös on perusteltava.

Kaupunginhallituksen lausunnon antamista koskeva prosessivaatimus:

Valituksessa on väitetty, että kaupunginjohtaja ja kaupunginhallitus olisivat asianosaisia ja epäiltynä lain rikkomisesta. Valittajat toteavat, että on mahdollista, että kaupungilta ei voida saada sellaista lausuntoa, jota voidaan käyttää tuomioistuimen päätöksen perusteena.

Hallintolain 27 §:n 1 momentin mukaan virkamies ei saa osallistua asian käsittelyyn eikä olla läsnä sitä käsiteltäessä, jos hän on esteellinen. 27 §:n 2 momentin mukaan mitä virkamiehen esteellisyydestä säädetään, koskee myös monijäsenisen toimielimen jäsentä.

Hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdan mukaan virkamies on esteellinen, jos luottamus hänen puolueettomuuteensa muusta kuin saman momentin 1 – 6 kohdissa mainituista erityisistä syistä vaarantuu.

Valittajien irrallista ja asiallisesti perustelemattomaksi jäänyttä rikosepäilyä, joka on kohdistettu kaupunginjohtajaan ja kaupunginhallituksessa edustettuna oleviin kolmeen puolueeseen, ei voida objektiivisesti arvioiden pitää hallintolain 28 §:n 1 momentin 7 kohdassa tarkoitettuna esteellisyyserusteena.

07.01.2015

Kj/4

Kaupunginhallituksen johtosäännön 8 §:n mukaan kaupunginhallitus antaa selityksen kaupunginvaltuuston päätöstä koskevan valituksen johdosta, jos kaupunginhallitus katsoo voivansa yhtyä kaupunginvaltuuston päätöksen lopputulokseen. Kaupunginhallitus on siten oikea viranomainen antamaan selityksen tässä asiassa.

Virkavaali

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 5 §:n mukaan sellaiseen virkasuhteeseen, joka on ollut julkisesti haettavana, voidaan ottaa vain henkilö, joka on hakenut sitä kirjallisesti ennen hakuajan päättymistä ja silloin täyttää kelpoisuusvaatimukset. Kaupunginvaltuusto päätti 27.4.2011, 78 §, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen voidaan virkaa hakeneen lisäksi ottaa suostumuksensa nojalla sellainenkin henkilö, joka ei ole hakenut virkaa ja jonka kelpoisuudesta on esitetty selvitys.

Virka on ollut haettavana 20.5.2011 päättynein hakuajoin. Hakuilmoituksessa on mainittu, että virka täytetään seitsemän vuoden määräajaksi ja että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan pätevyysvaatimuksena on korkeakoulututkinto tai hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon. Hakuajan kuluessa jätettiin yksi hakemus.

Kaupunginhallitus toteaa, että sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan virkaa on voinut hakea julkisen hakumenettelyn kautta kuka tahansa siitä kiinnostunut, eikä kaupunki ole millään tavalla rajoittanut mahdollisuutta hakea virkaa.

Ennen sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan valintaa lehdistössä on ollut kirjoituksia valinnasta.

Perustuslain 12 §:ssä on säädetty sananvapaudesta. Sananvapauteen sisältyy oikeus ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä kenenkään ennakolta estämättä. Kaupunki ei puutu siihen, mitä lehdistössä kirjoitetaan. Jos joku jättää hakematta avoinna olevaa virkaa lehdistössä olleiden kirjoitusten vuoksi, sitä ei ole pidettävä kaupungin syyksi luettavana seikkana. Kaupunki voi vain aktiivisesti pyrkiä siihen, että tieto siitä, että virka on haettavana, on laissa edellytetyin tavoin julkisesti tiedossa. Näin on tässä tapauksessa menetelty.

Lääketieteen lisensiaatti Laura Rätty oli antanut suostumuksensa tulla otetuksi apulaiskaupunginjohtajan virkasuhteeseen ja esittänyt selvityksen kelpoisuudestaan. Hänellä on sekä korkeakoulututkinto että hyvä perehtyneisyys kunnallishallintoon. Hän täyttää perustuslain 125 §:n mukaiset yleiset nimitysperusteet.

07.01.2015

Kj/4

Täytäntöönpanon kieltäminen

Kaupunginhallitus toteaa, että täytäntöönpanoa ei ole ollut eikä ole syytä keskeyttää. Laura Rätty on ottanut sosiaali- ja terveystoimen apulaiskaupunginjohtajan viran vastaan 16.8.2011.

Hallinto-oikeuden päätöksestä puuttuvat perustelut

Valittajat väittävät, että hallinto-oikeus olisi jättänyt perustelematta, miksi olisi jätetty noudattamatta perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuussäännöstä ja 125 §:n yleisiä nimitysperusteita, kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 12 §:n 1 momentin syrjäntäkieltoa ja yhdenvertaisuuslain 6 §:n 2 momentin syrjinnän määrittäystä ja 7 §:n 2 momentin syrjinnän oikeutusta.

Kaupunginhallitus toteaa, että hallinto-oikeuden päätöksessä on perusteltu tarkasti kaupunginvaltuuston 15.6.2011, 123 §, tekemän päätöksen lainmukaisuus. Päätöksessä on myös selostettu em. lainkohdat.

Kaupunginvaltuuston päätös 15.6.2011, 123 §, ei ole syntynyt virheellisessä järjestyksessä, toimivaltaa ei ole ylitetty eikä päätös ole lainvastainen.

Hallinto-oikeuden 28.12.2012 antamaa päätöstä ei tule muuttaa.

Käsittely

18.03.2013 Ehdotuksen mukaan

Esteelliset: Laura Rätty

04.02.2013 Ehdotuksen mukaan

29.08.2011 Ehdotuksen mukaan

Esittelijä

kaupunginjohtaja
Jussi Pajunen

Lisätiedot

Hilkka Tapiolinna, kaupunginasiainjohtaja, puhelin: 310 36185
hilkka.tapiolinna(a)hel.fi
Sami Sarvilinna, kaupunginlakimies, puhelin: 310 64874
sami.sarvilinna(a)hel.fi